

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență Socială
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Probațiune, mediere și asistență socială a victimelor infracțiunilor

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practica profesională						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Maria-Marinela Mihăilă						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Maria-Marinela Mihăilă						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare*	C	2.7 Regimul disciplinei**	OB

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Tutoriat					3
Examinări					3
Alte activități: aplicații practice în sistemul corecțional – servicii de probațiune, centre educative / de detenție, unități penitenciare					60
3.7 Total ore studiu individual					83
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Protecția și promovarea drepturilor copilului / Asistența socială a persoanelor delincvente / Drept execuțional penal
4.2 De competențe	Digitale

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	On-site / mixt
5.2 De desfășurare a seminarului / laboratorului	On-site / mixt

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1.CP1. Cunoașterea aprofundată a dezvoltărilor teoretice, a abordărilor metodologice și practice specifice probațiunii, medierii și asistenței sociale a victimelor infracțiunilor; CP2.CP2. Utilizarea adecvată a limbajului specific domeniului asistenței sociale în comunicarea cu medii profesionale diferite; CP3.CP3. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații / aspecte privind probațiunea, medierea și asistența socială a victimelor infracțiunilor, în contexte mai largi asociate domeniului; CP4.CP4. Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în condiții de informare incompletă, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi; CP5.CP5. Utilizarea nuanțată și pertinentă a criteriilor și metodelor de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii privind probațiunea, medierea și asistența socială a victimelor infracțiunilor; CP6.CP6. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare în domeniul probațiunii, medierii și asistenței sociale a victimelor infracțiunilor, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.
Competențe transversale	CT1.CT1. Aplicarea standardelor profesionale de cercetare; CT2.CT2. Respectarea standardelor de integritate etică și onestitate profesională; CT3.CT3. Dezvoltarea capacității de negociere și adaptarea acesteia la diverse contexte socio-profesionale; CT4.CT4. Rezolvarea eficace și eficientă a problemelor în situații de criză și stare conflictuală; CT5.CT5. Abilități avansate de utilizare a tehnologiilor IT în activitatea profesională; CT6.CT6. Deprinderea lucrului în grup și a cooperării în cadrul rețelelor; CT7.CT7. Identificarea, sistematizarea și ierarhizarea contactelor profesionale; CT8.CT8. Abordarea empatică a interacțiunilor cu beneficiarii / clienții, colegilor și partenerilor; CT9.CT9. Considerare în cadrul activității a aspectelor ce țin de bunăstarea publică și generală; CT10.CT10. Dezvoltarea unei abordări tolerante, nediscriminatorie și echitabile în diverse aspecte și contexte de activitate profesională și relații inter-umane; CT11.CT11. Clarificarea și evaluarea sistematică a mandatului, competențelor, rolului și așteptărilor personale; CT12.CT12. Aplicarea auto-evaluărilor longitudinale asupra proceselor învățate, deprinderilor dobândite și necesităților de profesionalizare; CT13.CT13. Proiectarea prospectivă a unor obiective profesionale; CT14.CT14. Diversificarea formelor și stilurilor de învățare.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Recunoașterea, analiza și evaluarea unor situații sociale conflictuale care conțin diverse grade de risc criminogen și conduite victimale (auto)victimale, în corelație cu elaborarea și aplicarea unor proiecte de cercetare-intervenție specifică în domeniul reducerii riscului de recidivă / recădere, protecția victimei și medierea victimă-agresor.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: • explice conceptele specifice dezvoltării paradigmelor moderne de justiție orientate către practicile rehabilitative implicite desistării din perspectiva gestionării sancțiunilor comunitare; • descrie principalele etape de dezvoltare a sistemului de justiție penală în diverse țări europene corelate cu politica și practica anticriminală; • înțeleagă și explice standardele internaționale și europene cu privire la sistemul sancționator și practicile rehabilitative cu aplicabilitate în domeniul corecțional; • cunoască și aplice metodele, tehnicile și procedeele standardizate de evaluare, supraveghere și asistare socială în cazul persoanelor care comit fapte penale corelate cu strategiile / proiectele standardizate specifice domeniului corecțional; • utilizeze strategii și planuri alternative de control social, supraveghere și asistare socio-juridică specifice sistemului extrajudiciar și corecțional.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Definirea și analiza conceptelor de bază specifice sistemului sancționator , cu aplicație în sistemul extrajudiciar și cel corecțional	•descrierea •expunerea •problematizată •explicația •conversația •reproductivă, •conversația •euristică	• Cursul se desfășoară conform programării de la orar. • Temele de curs se regăsesc în bibliografie.
2.	De la justiția represivă la justiția restaurativă . Medierea / negocierea și implementarea noilor măsuri de rezolvare alternativă a conflictelor		
3.	Reforma justiției pentru minori și implementarea măsurilor speciale în cazul minorilor care nu răspund penal		
4.	Prevenirea și controlul infracționalității prin strategii și măsuri / sancțiuni comunitare / Regulile Europene de Probațiune		
5.	Strategia de reintegrarea socială a foștilor deținuți / Regulile Penitenciare Europene		
6.	Sistemul național de probațiune . Misiunea socială, beneficiarii și tipologia activităților de probațiune		
7.	Metode, tehnici și procedee standardizate specifice activității de probațiune		
8.	Estimarea și managementul riscului de reiterare / recădere / recidivă infracțională		
9.	Estimarea și managementul riscului (auto)agresional		
10.	Estimarea și managementul riscului pentru siguranța publică		
11.	Managementul de caz în probațiune : supravegherea și asistarea în cazul persoanelor (minore și majore) sancționate comunitar; supravegherea postliberatorie și asistența postpenală în cazul persoanelor (majore) eliberate condiționat, în paradigma desistării		
12.	Planificarea și managementul executării pedepsei cu închisoarea – modele de practici reabilitative în cadrul pregătirii pentru liberare		
13.	Principiul continuității – seamless – între etapa preliberatorie și cea postliberatorie - modele de practici reabilitative		
14.	Evaluarea conduitei victimale pornind de la evaluarea comportamentului agresional . Strategii de protecție a victimelor anumitor categorii de infracțiuni.		
Bibliografie			
Referințe principale:			
Balahur, Doina; Brian Littlechild; Roger Smith (editori). 2008. <i>Restorative Justice Developments in Romania and Great Britain. Sociological – juridical enquires and applied studies of social work</i> , Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.			
Balahur, Doina. 2001. <i>Probațiune și reinserție socială</i> . Editura Bit.			

- Barbu, Alina; Geamănu, Radu Florin (coord.). 2023. **Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Comentarii și jurisprudență**. Universul Juridic.
- Butoi, Tudorel. (coord.). 2004. *Victimologie. Curs universitar – perspectiva psihologiei victimale asupra cuplului penal victimă-agresor*, București: Editura Pinguin Book.
- Gerry, Johnstone (editor). 2005. *A Restorative Justice Reader. Texts, sources, context*. Willan Publishing.
- Durnescu, Ioan. 2024. **Groupwork. Strategies and Tools for Engaging with Justice-Involved Individuals**. European Strategies Consulting.
- Durnescu, Ioan. 2020. **Abilități corecționale de bază**. București: Ars Docendi.
- Durnescu, Ioan (coord.). 2011. *Probațiunea. Teorii, legislație și practică*, Polirom, Iași. Durnescu, Ioan; Lewis, Sam; McNeill, Fergus; Raynor, Peter; Vanstone, Maurice. 2009. *Reducerea riscului de recidivă după închisoare*. București: Lumina Lex.
- Foucault, Michel. 1995, *A supraveghea și a pedepsi*. București: Editura Humanitas.
- Iacobuță, Alecu Ioan (coord.). 2007. *Criminologie. Curs universitar*. Iași: Editura Venus.
- Kalmthout, Anton M. Van (edit.). 2004. Ioan Durnescu (trad.). *Reintegrarea socială și supravegherea infractorilor în opt țări europene*, SITECH, Craiova.
- Mihăilă, Maria Marinela & Copoeru, Ion. 2013. *Ghidul dilemelor etice întâlnite frecvent în activitatea de probațiune* București: Ministerul Justiției & Konrad Adenauer Stiftung.
- Rădulescu, Sorin; Banciu, Dan; Dâmboeanu, Cristina. 2006. *Justiția restaurativă. Tendințe și perspective în lumea contemporană*. București: Lumina Lex.
- Sandu Maria. 2021. „Desistance and victim protection in Romania: collaboration between probation and prison from the perspective of the programme ‘Reducing the Risk of Relapse’” / Desistarea și protecția victimei în România: colaborarea dintre probațiune și penitenciar din perspectiva programului „Reducerea riscului de recidivă”, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă) „Sociologie și Asistență Socială”*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom XIV / Nr. 1 din 2021, pp. 45-62.
- Sandu, Antonio. 2017. **Construcția socială a profesiei de consilier de probațiune**. Iași: Lumen.
- Sandu, Maria. 2017. **Reacția socială împotriva criminalității. Supravegherea și asistența postpenală**. Pro Universitaria.
- Schiacu, Valentin; Canton, Rob. 2008. *Manual de probațiune*, București: Euro Standard, 2008.
- Walklate, Sandra. 2007. *Handbook of Victims and Victimology*. Willan Publishing.

Referințe suplimentare:

- Dâmboeanu, Cristina. 2011. „Fenomenul recidivei în România”. *Revista Calitatea Vieții* nr. 3/2011, pp. 295-312.
- Durnescu, Ioan. 2009. *Asistența socială în penitenciar*. Iași: Polirom.
- Lefterache, Virginia Valeria și colab. 2021. **Justiția penală în cazul minorilor**. Editura Hamangiu.
- *** **Manual de probațiune**. 2017. Proiectul „Consolidarea capacității sistemului românesc de probațiune de a furniza servicii eficiente alternative închisorii”. Programul RO 23 „Servicii corecționale, inclusiv sancțiuni non-privative de libertate. Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014.
- Miftode, Vasile (coord.). 2010. *Tratat de Asistență Socială. Protecția populațiilor specifice*. Iași: Lumen.
- Mihăilă, Maria M. 2018. „Medical-legal and social premises regarding the individualization of the of taking and performing safety measures which have a medical character and apply to psychiatric and no psychiatric patients” / *Premise medico-legale și sociale privitoare la individualizarea regimului de luare și executare a măsurilor de siguranță cu caracter medical aplicabile pacienților psihiatrici și non-psihiatrici*, in *Forensic Journal Research* 2018-2019 (in print).
- Năstasă, Diana. 2013. **Dincolo de gratii**. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Sandu, Maria. 2016. „The Victim’s Perspective in Psychosocial Assessment of the Aggression Behaviour”. SPECTO Timișoara.
- Sandu, Maria. 2010. „Criminological perspective over criminal and post-criminal psychosocial assistance”, în *Social Work Review*, București.
- Stan Dumitru. 2015. *Maladii ale socialului. Teorii explicative, cercetări și remedii posibile*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
-----	---------------------	-------------------	--

1.	Raportul de anchetă socială în cazul minorilor sub 14 ani , care nu răspund penal și gestionarea măsurilor speciale de protecție: supravegherea specializată și internarea în centre rezidențiale	•expunerea problematizată •discuția •explicația •exemplificarea cu prezentarea cazuisticii	• Laboratorul se desfășoară conform programării de la orar • Fiecare student trebuie să realizeze un stagiul de practică în domeniul corecțional
2.	Referatul / raportul de evaluare presentențială / postsentențială întocmit pentru persoana inculpată / condamnată (minoră și majoră)		
3.	Planul de supraveghere în cazul executării / îndeplinirii sancțiunilor și măsurilor neprivative de libertate / comunitare		
4.	Planul de supraveghere și reintegrare socială în cazul persoanelor (minore și majore) sancționate neprivativ de libertate / comunitar		
5.	Strategii de asistență postpenală în cazul persoanelor majore supravegheate postliberatoriu ca urmare a liberării condiționate		
6.	Consilierea și alte forme de asistare socio-juridică în cazul victimelor anumitor categorii de infracțiuni.		
7.	Medierea victimă-agresor – Acordul de mediere		

Bibliografie

Analele Universității 'Alexandru Ioan Cuza' din Iași. Sociologie și Asistența Socială (Serie nouă).

Codul Penal român, actualizat; Codul de procedură penală, actualizat.

European Journal of Criminology (<https://journals.sagepub.com/home/euc>).

European Journal of Probation (<https://journals.sagepub.com/home/ejp>).

Ghid de practici instituționale în instrumentarea cauzelor cu minori. 2005. Iași: Asociația Alternative Sociale.

ICJC 2018 International Criminal Justice Conference (<https://www.icjc2018.com>); 2nd International Criminal Justice Conference Community Sanction Kiev, Ukraine, September 2019 (<https://www.facebook.com/events/2436927366383089>).

Legea nr. 252 din 2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, actualizată.

Legea nr. 254 din 2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 192 din 2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, actualizată.

Legea nr. 211 din 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, actualizată.

Legea 272 din 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, actualizată.

Poledna, Sorina. 2004. *Comportamentul delincvent. Factori de risc și factori protectivi (Delinquent Behaviour. Risk and Protective Factors)*, Anul III, nr. 11/2004, București: EDP, R.A.

Programul „Reducerea riscului de recidivă după închisoare”, în Poledna, S., Sandu, M., Berne, A. L., Foca, L., Palaghia, M. 2009. *Manual de formare profesională privind lucrul cu persoanele condamnate care urmează să se libereze din penitenciar*. București: Lumina Lex.

Sandu Maria. 2008. „Violența familială – factor de risc în delincvența juvenilă”, în *Revista de Cercetare și Intervenție Socială* volumul 23 din 2008, Departamentul de Sociologie și Asistență Socială/Holt România – Programul pentru promovarea Asistenței Sociale, Iași, Editura Lumen, pp. 63-82.

Sandu, Maria. 2004. „Probațiune și protecția victimei în cadrul reformei penale din România”, în *Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza Iași”*.

Sandu, Maria. 2004. „Probațiune și reinsertie socială”, cap. VI, în V. Miftode, *Sociologia populațiilor vulnerabile*, op. cit.

Sandu, Maria. 2004. „Probațiune și reinsertie socială – studiu de caz”, cap. XI, în V. Miftode, *Sociologia populațiilor vulnerabile...*, op. cit.

Revista de Practică Penitenciară. 2019. (<http://anp.gov.ro/revista-de-practica-penitenciara/colectiv-redactie/>)

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina „Practica profesională în probațiune” răspunde nevoii structurilor teritoriale de probațiune, centrelor educative / de detenție, a unităților penitenciare și instituțiilor / organizațiilor partenere din domeniul incluziunii sociale, precum și a birourilor de mediere de a se organiza și funcționa în baza unor standarde, metode, tehnici și procedee fundamentate științific, în permanență actualizate, care să eficientizeze practicile reabilitative din cadrul sistemului extrajudiciar și cel corecțional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Realizarea unui proiect aplicativ pe o temă din domeniul corecțional	Examen oral (sesiunea de examene)	-
10.5 Seminar / Laborator	- Prezența în cadrul laboratorului 2p - Prezența la locul de practică 2p - Elaborarea și susținerea unei teme aplicative 3p - Punctaj din oficiu 1p	- Inregistrarea prezențelor de laborator și la locul de practica - Evaluarea prezentării temei în cadrul laboratorului - Susținerea proiectului aplicativ colocviul semestrial 2p.	100%
10.6 Standard minim de performanță			
Aplicarea cunoștințelor, principiilor de cercetare, normelor și valorilor eticii profesionale din domeniul corecțional, în cadrul unui proiect pe o temă la alegere.			

Data completării
27.09.2024

Titular de curs
Conf.Univ.Dr. Maria-Marinela Mihăilă

Titular de seminar
Conf.Univ.Dr. Maria-Marinela Mihăilă

Data avizării în departament
27.09.2024

Director de Departament
Conf.Univ.Dr. Mihaela Rădoi